

„W pustyni i w puszczy” Henryka Sienkiewicza to powieść o obcych europejskim dzieciom zjawiskach

Nazwa zjawiska	Zjawisko to w dziele „W pustyni i w puszczy” H. Sienkiewicza	Opis omawianego zjawiska
Burza piaskowa	Burza piaskowa spotyka Stasia i Nel podczas ich podróży przez pustynię-Saharę.	Po południu panował upał. Powietrze gorące, woń zaiste dziwna. W trakcie burzy panowały wielkie piaszczyste wiry. Było widać jedynie ciemność, nie można było niczego usłyszeć prócz skowyczenia wichrów. Gorący piach nie pozwalał na oddychanie. Zaczęły się tworzyć w nim olbrzymie doły. Wnet dało się usłyszeć grzmot, dojrzano gromy. Zapadła cisza, a po chwili spadł deszcz.
„Śpiewające piaski”	To zwyczajne zjawisko dla Sahary, acz na pewno fenomen dla europejskich dzieci.	To coś przypominające cienki, wręcz metaliczny głos trzciniowej piszczałki. Idris objaśnił, iż „śpiewające piaski” zwiastują długi czas bez opadów, czyli okres wielkich kanikuł.
Pora deszczowa – massika	Ten czas młodzież spędza w pustym pniu – w baobabu, czyli „Krakowie”. Pozwala im to uniknąć nieprzyjemności, które wiążą się z tym czasem.	W strefie podzwrotnikowej jest moment bogatych w ulewy dni i taki, w którym nie spadnie ani jedna kropla deszczu. Pora deszczowa różni się od polskiej jesiennej słoty tym, że wiatr po kilkanaście razy rozpędza chmury i oddaje ziemi złote promienie słońca. Deszcz oczyszcza powietrze, choć podczas opadów zapadają egipskie ciemności.
Biała godzina	Staś i Nel białą godzinę musieli przeżywać każdego, upalnego dnia, który spędzili w Afryce.	W południe panują takie temperatury, że i zwierzęta, i ludzie chowają się, a ci, co tego nie czynią, narażają się na śmierć. Wtedy „... słońce praży niemiłosiernie i (...) zdaje się szukać, kogo by zabić”.
Burza podzwrotnikowa	Dzieci napotykać na burzę podzwrotnikową w dżungli, pod osłoną nocy, po zabiciu Gebhra oraz Chamisa.	Burza na Czarnym Łądzie to zjawisko o wiele groźniejsze niż to, które Europejczycy zaznają u siebie. W toku takiej burzy panuje wszechogarniająca ciemność, a jedyne, co można ujrzeć, to błyskawice, którym towarzyszą potężne trzaski. Do tego dochodzi wichura, więc nieprzygotowany obieżyświat, który nie zdołał znaleźć przed tym schronienia, może nie wyjść z tego cało.
Fatamorgana	Fantasmagorię dzieci przeżyły po porwaniu, dokładnie na pustyni.	W ciągu podróży, która była wynikiem porwania, dzieciom na Saharze wydawało się, iż w oddali jest Medinet – miejsce, które opuścili pewien czas temu. Chimera była perfekcyjna, gdyż można było rozróżnić wszelkie niuanse miasta. Spostrzec można było tak charakterystyczną dla tego grodu roślinność, domy, a nawet meczet z odpowiednim minaretem. Jednakże było to wyłącznie złudzenie, czyli miraż (fatamorgana).
Khory	Khory to miejsca wykorzystywane przez młodych bohaterów do nocowania i odpoczynania w trakcie bardzo trudnej i groźnej drogi wiodącej przez pustynię.	Khory to suche doliny pustynne (wąwozy). W trakcie opadów przeobrażają się one w naczynia strumyków. To dość przystępne miejsce do spoczynania na pewien czas, ponieważ dzięki nim podróżnik ma cień – osłonę przed słońcem, o co bardzo trudno na pustyni.

<http://werbalnik.xunil.pl>

<http://werbalnik.pl>